

Обґрунтування
про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 03 квітня 2020 року № 763»

Законом України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) передбачено імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, зокрема Регламенту (ЄС) 714/2009 про умови доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією та скасування Регламенту (ЄС) 1228/2003 (далі – Регламент (ЄС) 714/2009).

Пунктом 15 частини першої статті 33 Закону встановлено, що оператор системи передачі забезпечує розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів у порядку, визначеному цим Законом та порядком розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.

Загальні принципи та умови здійснення розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів визначені Порядком розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, затвердженим постановою НКРЕКП від 03.04.2020 № 763.

Листом від 04.08.2021 № 01/33486 оператор системи передачі звернувся до НКРЕКП з пропозицією щодо внесення змін до постанови НКРЕКП від 03.04.2020 № 763 у зв'язку з неможливістю ідентифікації операцій із зменшення фізичних прав на передачу (далі – ФПП) у разі здійснення відшкодування за зменшення власнику ФПП, що отримав ФПП на вторинному ринку.

На сьогоднішній день взаємовідносини між аукціонним офісом та зареєстрованими учасниками, зокрема під час здійснення відшкодування за зменшення ФПП, врегульовані розділом XII «Перехідні положення» Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів. Так, відповідно до пункту 12.37 розділу XII Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів у випадку зменшення ФПП, відшкодування за зменшення нараховується переможцю аукціону.

Відповідно до п. 9.1.4 глави 9.1 розділу IX Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, що набуває чинності 08.09.2021, відшкодування за зменшення здійснюється власнику таких ФПП.

Слід зауважити, що обов'язок виплати відшкодування власнику ФПП, що отримав ФПП на вторинному ринку, призведе до неможливості ідентифікувати таку операцію. Таким чином за зазначеними операціями існують податкові ризики, як для учасників ринку, так і для НЕК «Укренерго», а саме:

- ризик визнання операції між НЕК «Укренерго» та учасником – переможцем аукціону з використання доступної пропускної спроможності «фіктивною», оскільки послуга в заявленому обсязі такому учаснику не надана. Для переможця аукціону можливі такі податкові наслідки, як зняття податкового кредиту та не визнання витрат Державною податковою службою України (далі – ДПС);
- відсутність можливості у НЕК «Укренерго» зменшення податкових зобов'язань з ПДВ, що підлягають сплаті в бюджет за операцією зменшення;

- невизнання права на податковий кредит та застосування штрафних санкцій ДПС до НЕК «Укренерго».

Таким чином, відсутність можливості зменшити податкові зобов'язання або відшкодувати податковий кредит з ПДВ неодмінно призведе до суттєвого збільшення витрат ПрАТ «НЕК Укренерго».

За розрахунками ПрАТ «НЕК Укренерго» в період з 01.01.2021 по 01.08.2021 року збитки компанії, спричинені неможливістю зменшити податкові зобов'язання або відшкодувати податковий кредит з ПДВ, склали б понад 35 млн. грн.

Так, вирішення зазначеної проблеми можливе за умови внесення змін до Податкового кодексу України, а саме звільнення від ПДВ (застосування ставки 0%) для операцій з отримання доступу до міждержавних перетинів.

Втім, за результатами аналізу наданих пропозицій, з метою тимчасового вирішення проблеми НКРЕКП та НЕК «Укренерго» дійшли висновку щодо необхідності внесення змін до постанови НКРЕКП від 03 квітня 2020 року № 763 (далі – Проект постанови) у частині відтермінування набрання чинності окремими положеннями Порядку та припинення дії перехідних положень на 4 місяці з дня набрання чинності Постановою № 763.

Проект постанови має ознаки регуляторного акта.

З огляду на зазначене, Департаментом енергоринку пропонується:

1. Схвалити проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 03 квітня 2020 року № 763», що має ознаки регуляторного акта.

2. Оприлюднити проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 03 квітня 2020 року № 763», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному веб-сайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою одержання зауважень і пропозицій.

Заступник директора
Департаменту енергоринку

І. Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 03 квітня 2020 року № 763

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. У пунктах 4 та 5 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 03 квітня 2020 року № 763 «Про затвердження Правил управління обмеженнями та Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів» цифри «17» замінити цифрами «21».

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк